

Aktuálne otázky v oblasti priamych platieb a odpovede PPA

Dovoľujeme si dať Vám do pozornosti aktuálne otázky našich členov a odpovede týkajúce sa priamych platieb, ktoré sme získali z Pôdohospodárskej platobnej agentúry.

Otázky:

Otázka SPPK: Bude zabezpečené neblokované pred vyplácaním podpôr tých žiadateľov, ktorí nemajú žiadny problém na žiadosti, ktorý by nedovoľoval vyplatiť im podporu, ale sú na tých istých pozemkoch registra LPIS, ako tí žiadatelia, ktorí nemajú uzatvorenú kontrolu, resp. majú akýkoľvek problém, ktorý nedovoľuje im v danom čase vyplatiť podporu? Máme za to (a minuloročná kampan' to potvrdzuje), že v prípade neblokovaní žiadateľov, ktorí nemajú problém na žiadosti, je možné vyplatiť podstatne väčší počet žiadateľov už v decembri.

Odpoveď PPA: Uvedené nie je možné z dôvodu aktuálnej platnej legislatívy. Nakoľko pri výkone KNM nezriedka dochádza k posunom hraníc užívaných plôch po premeraní, nie je možné k uvedenej otázke pristupovať inak. PPA musí v prvom rade pri poskytovaní priamych podpôr dbať na ochranu finančných záujmov EÚ, čo znamená, že okrem iného musí zamedziť, aby nedošlo k dvojitému financovaniu tej istej plochy LPIS a tiež, že má prijímať kroky a nástroje aby zamedzovala vzniku nezrovnalostí do tej miery, ako je to možné a efektívne. Len by sme chceli zdôrazniť, že blokovanie vydávania rozhodnutí tzv. spolužiadateľom bolo realizované aj v predchádzajúcich kampaniach, teda nejde o nové opatrenie PPA.

Otázka SPPK: Sú žiadatelia už informovaní alebo označení v počítačovom systéme, ak u nich bude pre tento rok vykonaná kontrola na mieste fyzicky alebo prostredníctvom diaľkového prieskumu Zeme? Táto otázka súvisí s predchádzajúcou otázkou.

Odpoveď PPA: Agentúra koná pri administrovaní žiadostí (vrátane výberu vzorky pre KNM) v zmysle platnej legislatívy. Prijímatelia, ktorých sa dané kontroly dotýkajú, sú informovaní včas.

Otázka SPPK: V akom stave je systém AMS? Máme informáciu, že po 15. 10. prešiel semafor v prípade niektorých žiadateľov zo zelenej do oranžovej, resp. červenej farby. Navrhujeme odstrániť túto chybu. Máme za to, že túto chybu je možné riešiť systémovo, teda celoplošne alebo jednotlivu pri konkrétnych prípadoch, čo by bolo zrejme časovo náročnejšie. V uplynulých dňoch sme zaznamenali vyriešenie konkrétneho prípadu zo strany PPA, preto odporúčame usmerniť príslušných zamestnancov PPA a zároveň v prípade, že uznáte za vhodné a v súlade s nastavenými pravidlami, upozorniť na nevyhnutnosť kontrolovať AMS zo strany žiadateľa, navrhujeme upozorniť na to žiadateľov prostredníctvom internetovej stránky PPA, prípadne by sme na to upozornili maximálne možný podiel žiadateľov my, prostredníctvom našich regionálnych štruktúr za tým účelom, aby dotknutí žiadatelia mohli včas skontrolovať AMS. Dovoľujeme si požiadať Vás o návrh postupu riešenia tohto problému zo strany PPA a zo strany žiadateľa. Máme za to, že v prípade nedostatku času by krajným riešením zo strany PPA bolo, vyhodnocovanie AMS aj v dňoch 17. alebo 18. alebo 19.11.2023, pričom veríme, že mnohí žiadatelia by kontrolovali AMS a v rámci možností by reagovali na požiadavky zo strany PPA. Ďalšou alternatívou by podľa nášho názoru mohlo byť predĺženie termínu na reagovanie zo strany žiadateľov a PPA, čo by však zrejme znamenalo časový posun ďalších činností PPA súvisiacich s administráciou priamych platieb.

Odpoveď PPA: V systéme AMS po 15.10. nepribúdajú nové automatizované výpočty hodnotenia plôch. Do oranžovej mohla plocha prejsť len v prípade, že prijímateľovi bola po 15.10. aplikovaná zmena na žiadosti, takéto prípady budú ale vyriešené na strane PPA a intervencia prijímateľa nie je nutná. Do červenej prechádzajú len plochy, kde prebehlo expertné vyhodnotenie a došlo k zhodne

hodnotenia dvoch kontrolórov PPA. V prípade ak evidujete neštandardné správanie systému, prosím o zaslanie konkrétneho prípadu na ams@apa.sk

Otázka SPPK: Navrhujeme považovať podmienky žiadateľa o priame platby, kontrolované prostredníctvom Systému plošného monitorovania plôch (AMS) automaticky za splnené a neblokovať týchto žiadateľov pred výplatou, ani im neznižovať výšku podpory, ak žiadateľ na požiadavku PPA zaslal fotografie určeným spôsobom, pričom v prípadoch, kedy je rozpor medzi hodnotením AMS a fotografiami dodanými zo strany žiadateľa, má byť pri určení výsledku hodnotenia pozemku rozhodujúcim dôkazom dodaná fotodokumentácia. Toto konštatovanie odznelo zo strany zástupcov PPA na stretnutí s riaditeľmi RPPK dňa 12.10.2023.

Odpoveď PPA: Podľa aktuálneho percenta vyhodnotených oranžových plôch a nastaveného tempa, akým prebieha vyhodnocovanie, agentúra stihne vyhodnotiť do konca novembra všetky oranžové plochy so zaslanou fotodokumentáciou (s výnimkou niekoľkých náročnejších prípadov). Takáto požiadavka zo strany SPPK preto nie je nutná, vyhodnocovanie dodatočných dôkazov nebude brzdiť vydávanie rozhodnutí. Každá oranžová plocha prechádza hodnotením 2 kontrolórov PPA. Odporúčanie Odboru AMS voči prijímateľom je, aby si dôkladne sledovali výsledky vyhodnotenia dodatočných dôkazov v GSAA a v prípade nejasností pri udelení červenej farby nás kontaktovali na emailovej adrese ams@apa.sk. Najčastejšie dôvody udelenia červenej farby sú nedodržanie termínov deklarovaných intervencií na trvalých trávnych porastoch, významná nehomogenita plochy (nesprávnosť zákresu), premena kultúry plochy a neplnenie podmienok pre úhor.

Otázka SPPK: Akým spôsobom je možné riešiť situáciu súvisiacu s povinnosťou predkladať evidenciu pasenia vo vzťahu k Ekoschémam, ak žiadateľ má k dispozícii denník pasenia, „iba“ ho zabudol priložiť a poslať na PPA alebo ho poslal po určenej lehote?

Odpoveď PPA: Ako Vám už bolo zasielané dňa 27.10.2023 : Podľa § 3 ods. 4 NV 120/2023 Z. z. „Žiadateľ spolu so žiadosťou predkladá prílohy, ktorých zoznam je uvedený v prílohe č. 1, ak v prílohe č. 1 tabuľke č. 2 nie je uvedené inak.“

V zmysle § 6 ods. 3 NV 120/2023 Z. z. „Ak žiadateľ predloží prílohu, nevyhnutnú na posúdenie splnenia podmienok na poskytnutie podpory, po termíne podľa prílohy č. 1 tabuľky č. 2, suma podpory sa zníži o 1 %. Podpora sa neposkytne, ak žiadateľ prílohu nepredloží ani v lehote určenej vo výzve platobnej agentúry.“

Podľa prílohy č. 1 tab. 2 bodu 3 je prijímateľ povinný k žiadosti predložiť predmetnú evidenciu do 15.10. Pokiaľ prijímateľ predloží predmetnú prílohu po tomto termíne ale v lehote na základe výzvy PPA, uplatní sa zníženie 1%. Pokiaľ prijímateľ predloží prílohu po určenom termíne alebo nepredloží vôbec, podpora sa neposkytne.

Otázka SPPK: Pri požiadavke na predloženie podkladov napríklad pre diaľkový prieskum Zeme, ale aj pre iné prípady, dátum 17. 11. sa počíta do tejto lehoty siedmich pracovných dní? Predpokladáme, že nie, keďže sa jedná o štátny sviatok. Sme presvedčení a doterajšia prax to potvrdzuje, že získanie jedného pracovného dňa navyše znamená možnosť kvalitnejších podkladov zo strany žiadateľa, ako aj zo strany PPA.

Odpoveď PPA: Predpokladáte správne. 17.11. sa nepočíta do lehoty 7 pracovných dní, nakoľko sa jedná o štátny sviatok.

Otázka SPPK: Pri viazaných platbách sme zaznamenali situáciu, že žiadateľovi nebola stanovená

krava ako dojnica, ak žiadateľ nepredložil doklad o dodávke mlieka do mliekarny a žiadateľovi bola udelená sankcia za umelo vytvorené podmienky. Toto je v rozpore so znením usmernenia k NV SR č. 436/2022. Navrhujeme usmerniť príslušných zamestnancov.

Odpoveď PPA: V zmysle ods.1 písm. a) § 24 nariadenia vlády SR č. 436/2022 Z.z. sa podpora poskytuje iba na dojnice. Ak prijímateľ podpory nevie preukázať, že krava označená v CEHZ ako dojnica je naozaj dojnica, kontrolná skupina nemôže takéto zviera stanoviť. V prípade, že prijímateľ podpory nemá doklad o dodávke mlieka do mliekarny, mal skutočnosť, že krava je dojená preukázať inými dôkazmi (priestory dojárne, skladovacie priestory s nadojeným mliekom, interná evidencia o nadojenom mlieku a pod.).

Otázka SPPK: Oznámená KNM DPZ znamená pozastavenie výplaty neprojektových platieb – dobré životné podmienky zvierat, poistné, nafta.... do ukončenia a zadministrovania tejto KNM DPZ?

Odpoveď PPA: V prípade, že prijímateľ bol vybraný na KNM DPZ, toto znamená, že do ukončenia administrovania KNM DPZ nebude vyplatený na plošné intervencie za rok 2023. Platby týkajúce sa zvierat, štátnu pomoc a opatrenia organizácie trhu KNM DPZ neovplyvňuje. Iba dávam do pozornosti, že záväzkové intervencie sú schvaľované až po ukončení obdobia záväzku.

Otázka SPPK: KNM DPZ znamená pozastavenie výplaty priamych platieb (BISS) do ukončenia tejto kontroly. Znamená to aj nevyplatenie viazaných platieb – platba na dojnice, bielkovinové plodiny, cukrová repa do ukončenia KNM DPZ?

Odpoveď PPA: Do ukončenia administrovania KNM DPZ nebude vyplatený na plošné intervencie za rok 2023. Viazanú podporu príjmu na dojnice a viazanú podporu príjmu na ovce a kozy KNM DPZ neblokuje.

Otázka SPPK: Do ktorého dátumu v rámci tohto roka bude prebiehať vydávanie rozhodnutí a do ktorého dátumu výplata priamych podôp?

Odpoveď PPA: Dané termíny sú aktuálne predmetom komunikácie so sekciou 300 na MPRV SR. Akonáhle obdrží agentúra oficiálnu odpoveď, budeme Vás informovať.

Otázka SPPK: V súvislosti s aktuálnym daždivým počasím, ktoré znemožňuje zakladať porasty plodín a v súvislosti s nastavením časti podmienky DPEP 6 („....a poľnohospodárskej ploche orná pôda so sklonom nad 7° v období od 1. novembra do 1. marca zabezpečiť najmenej 80 % vegetačné pokrytie; toto obdobie sa nepoužije v prípade zabezpečenia následnej plodiny do dvoch týždňov od odstránenia vegetačného pokrytia.....“) si dovoľujeme zástupcov MPRV SR o stanovisko akceptovateľné aj zo strany PPA, či má žiadateľ nahlásiť pôsobenie Vyššej moci alebo či žiadateľ má iným spôsobom oznámiť nemožnosť plniť podmienku DPEP 6. Nasledovne citujeme usmernenie, ktoré v apríli tohto roku vydalo MPRV SR v podobnej situácii súvisiacej s nemožnosťou založiť biopásky a plochy vysiate zmesami pre opelovače: „Vzhľadom k tomu, že na Slovensku boli v posledných dňoch zasiahnuté rozsiahle oblasti výdatnými zrážkami, a v týchto oblastiach vstupom na ornú pôdu môže dôjsť k jej zhutneniu a rozbahneniu, považujeme odklad založenia biopásov a plôch vysiatych zmesami pre opelovače do 30.4. za relevantný. Týmto odporúčame využiť inštitút vyššej moci v zmysle § 27 Nar. 120/2023 Z. z. Jeho uplatnenie je potrebné komunikovať platobnej agentúre prostredníctvom formulára na webovom sídle agentúry. Zároveň uvedené postupy je potrebné vykonať bezodkladne po tom, čo pominuli dôvody pre ktoré sa nemohli vykonať.“

Odpoveď PPA: Počkáme na reakciu MPRV SR.